

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

ירושלים: ג' בניסן התשפ"ד

11 באפריל, 2024

לכבוד
עו"ד יוסי פוקס
מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: עתירות לבג"ץ בעניין מתווה גיוס לבני הציבור החרדי והמשך תשלום תמיכות לישיבות עבור מועמדים לשירות – פניית מיום 7.4.2024

מכתבי ליועמ"ש משרד הביטחון וליועמ"שית משרד החינוך מיום 31.3.2024; מכתב מיום 7.4.2024

בהמשך למכתבך שבסמך, אבקש להשיבך כדלקמן, על דעת היועצת המשפטית לממשלה:

- הייעוץ המשפטי לממשלה יעשה כל שניתן כדי לסייע לממשלה להעמיד הצעת חוק ממשלתית לעניין גיוס בני הציבור החרדי, שתעמוד באמות המידה החוקתיות. כך גם פעלנו כשהבאנו בפני הממשלה את האפשרות לקדם החלטת ממשלה נוספת, לקראת פקיעת תוקפה של החלטה 682. משלא הוצג על ידי הממשלה מתווה חקיקה שיש לו תוכן מהותי או הנסמך על תשתית מקצועית כלשהי מצד גורמי המדינה הרלוונטיים – פקעה החלטה 682.
- המצב המשפטי בעת הזו ברור: בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, ובשים לב לפסיקתו של בית המשפט בבג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון, החל מיום 1.4.2024 אין מקור סמכות למתן פטור גורף של תלמידי ישיבות מגיוס לשירות צבאי. על מערכת הביטחון לפעול לגיוסם לשירות צבאי על פי דין. כמו כן, על המדינה להציג בפני בית המשפט עד ליום 30.4.2024 כיצד היא פועלת ליישום המצב המשפטי המתואר.
- התפיסה העולה ממכתבך שבסמך, לפיה הממשלה יכולה בינתיים להימנע מגיוס בני ישיבות, למרות שאין מקור נורמטיבי לכך, אינה מעוגנת ביסוד משפטי. נזכיר כי ביום שני האחרון, 8.4.2024, דחה בית המשפט העליון בקשה מטעם איחוד הישיבות באר"י למתן צו ביניים שיעגן את ההנחיה המוצעת במכתבך ביחס לסוגיית גיוסם של תלמידי הישיבות, ושיורה למדינה להימנע מהוצאת צווי גיוס לתלמידי ישיבות עד להכרעה בעתירה, עד לדיון בה או עד להגשת התצהיר המשלים מטעם המדינה.
- לעניין מתן הייצוג הנפרד לממשלה:** מתן אישור לממשלה או לחבריה לייצוג משפטי נפרד, הוא חריג. כאשר מדובר בייצוג נפרד של הממשלה, כפי שביקשת, בעניין הנוגע בחוקיות עבודתם של משרדי ממשלה מסוימים, ניתן לבחון את האפשרות לעשות כן, רק לאחר שקיימת עמדה מסוימת של ממשלת ישראל, והיועצת המשפטית לממשלה בחנה עמדה זו ומצאה כי אין בידה להגן עליה מבחינה משפטית. בנקודת הזמן הנוכחית, טרם הוצגה בפנינו עמדה ממשלתית ביחס לסעדים המבוקשים בעתירות שבנדון.

2. ודוק: בעניין הגיוס – האחריות לנושא מוטלת על משרד הביטחון, ובעניין זה להבנתנו מתנהל בימים אלו שיח בדרגים שונים בעניין גיבוש הצעת חוק ממשלתית; בנושא התמיכות – האחריות מוטלת על משרד החינוך שפרסם את מבחן התמיכה הרלוונטי, ועל משרד האוצר. היועצים המשפטיים של משרדים אלה לא מסרו לנו כי קיימת עמדה של השרים המופקדים על העניין, אשר תוקפה על ידי הממשלה. לפיכך, לא ברור ביחס לאיזו עמדה ממשלתית מבוקש מתן אישור לייצוג נפרד, וממילא לא ברור על סמך מה כתבת כי "אין כל אפשרות לגשר על הפער המהותי בין עמדת היועצת המשפטית לממשלה לעמדת הממשלה הן בסוגיית הגיוס והן בסוגיית התמיכות".
3. קודם לבקשה לייצוג נפרד על ממשלת ישראל להציג עמדה שבכוונתה להציג בפני בית המשפט העליון בתשובה לעתירות.

בברכה,

ד"ר גיל לימון, עו"ד
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
 (משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

היועצת המשפטית לממשלה
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (מנהל מערך ייעוץ וחקיקה)
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
 מנהל מחלקת הבג"צים
 היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה
 היועץ המשפטי למערכת הביטחון
 היועץ המשפטי למשרד האוצר
 היועצת המשפטית למשרד החינוך